

CCM en MKS overwegen bij te rijpe maïs **‘Geknakte maïs apart inkuilen’**

Melkveehouders die hun maïs nog niet geoogst hebben, zouden moeten overwegen alleen de kolf als CCM of MKS te oogsten. Dat adviseert Remco Woertman van Terra Agribusiness. De maïsoogst is dit jaar namelijk laat gestart en dat kan betekenen dat de snijmaïs, die nu nog niet geoogst is, te rijp, bruin en dor is.

De julistorm tastte veel percelen aan. Doordat de maïs snel was gegroeid, waren de stengels te dun.

Het is een vreemd en lastig jaar voor de snijmaïsteelt geweest. Het voorjaar kenmerkte zich door goed weer, waardoor er vroeg gezaaid kon worden, maar de oogst kwam zeer laat op gang. „Het ging in het voorjaar na het zaaien ineens niet zo snel meer met de maïs”, vertelt Remco Woertman, die sinds 1998 bij Terra Agribusiness werkt. Dit is een bedrijf dat zich richt op analyses en bemonstering van grond, mest, gewas en water. „De periode van kou werd echter opgevolgd door warmte en vocht waardoor de maïs, na eerst paars te zijn geweest, weer heel snel herstelde. Toen zeiden ze dat het niet goed kwam, maar het herstellend vermogen van maïs is groot. Het is een sterk gewas dat veel kan hebben en snel de groei kan inhalen. Na de warme weken waren er nog weinig percelen paars.” Vooral in het Oosten op de zandgronden met een hoog fosfaatgehalte kwamen er geen verkleuringen meer voor. Op de kleigronden met een laag fosfaatgehalte was hier en daar nog wel de paarse maïs te zien, omdat er geen extra fosfaatkunstmest bemest mag worden in de derogatie. „Op kleigrond zijn de problemen groter dan op zandgronden. De opbrengst op kleipercelen met weinig fosfaat zal dit jaar daarom iets lager zijn.”

Julistorm

Nog verder in het seizoen kwam er een mooie warme en vochtige periode. Woertman: „Die begon goed, maar werd gevolgd door warme en droge weken. In het Oosten en Zuiden heeft dit voor schade op maïspcelen gezorgd. Daar kwam in juli nog een storm overheen en doordat de maïs snel was gegroeid, waren de stengels te dun. Veel percelen zijn door de storm aangetast.” In het Oosten zag je schade onder bomen en houtwallen, maar in het Noorden en Westen, waar de wind sterker waait, is de schade groot geweest. Er was 10 tot 20 procent schade in sommige percelen waar de storm huishield. Woertman zag veel geknakte stengels die met de koppen aan de grond lagen. „Melkveehouders met deze schade op de percelen moeten uitkijken, want tijdens het hakselen komt er veel grond met allerlei bacteriën en schimmels mee. Dat betekent extra vervuiling in het voer en een verhoogd ruw-asgehalte. Bij dergelijke maïs is de kans op broei groter door het verhoogde aantal kiemen. Eigenlijk zou je de oogst van deze slechte percelen niet moeten vermengen met de snijmaïs van goede percelen. Mijn advies zou zijn om een aparte kuil te maken en deze

voor het jongvee te gebruiken of als bijvoeding in de zomer. Dan is het aandeel maïs in het rantsoen minder en daarmee zal het gehalte ruw as van de slechte maïs relatief minder groot zijn.”

Late oogst

Augustus verliep volgens Woertman zonder calamiteiten, maar ondanks het vroege begin in het voorjaar bleek de maïs tergend langzaam oogstrijp te worden. „In vergelijking met voorgaande jaren kwam de rijpheid van de snijmaïs in september zeer langzaam op gang. Dat heeft vooral te maken met de slechte beginontwikkeling van de maïs en de natte en koude september. Begin oktober waren de meeste percelen, ongeveer 90 procent, nog niet geoogst. De oogstperiode is daarmee aanzienlijk korter geworden en voor loonwerkers is het lastig om alle percelen in zo'n korte periode te hakselen. Melkveehouders die nog geen afspraak met loonwerkers hadden of hebben gemaakt, kunnen in de problemen komen. De maïs rijpt in oktober met het goede weer namelijk snel af. Reken op 7 tot 10 procent droge stof per week. De kans op meerdere nachtvorsten is bovendien groot. Omdat maïs een tropisch gewas is en niet van vorst houdt, rijpt het nog harder af en sterft het snel. Dan wordt het noodrijp en dat verslechtert de kwaliteit van snijmaïs.” Een groene plant met een rijpe kolf heeft een drogestofgehalte van 31 tot 32 procent: 55 procent van de kolf en 19 procent van de plant. Een half afgestorven maïsplant met zwarte puntjes in de korrel heeft een gehalte van 38 procent: 60 procent van de kolf en 25 procent van de plant. „Dat is aan de hoge kant. Als deze nog verder noodrijp wordt, kan het drogestofgehalte richting 45 procent gaan. Dan wordt het kritiek. Een melkveehouder moet die situatie voorkomen.”

CCM geen snijmaïs

Woertman zag begin oktober al percelen maïs die bruin en dor leken. Deze percelen moeten volgens hem zo snel mogelijk gehakseld worden. „Noodrijpe of te veel gerijpte maïs heeft een verhoogd gehalte zetmeel, maar de verteerbaarheid is slechter. Bovendien is de kans op broei groot en het gewas laat zich slecht vastrijden in de kuil. Ook de smakelijkheid van het product vermindert erop van de maïs krijgt een dorre geur.” Melkveehouders die nu twijfelen over de kwaliteit van de snijmaïs op hun perceel,

zouden moeten overwegen alleen de korrel te oogsten en de plant op het perceel achter te laten als groenbemester. „CCM geeft betere resultaten dan slechte dorre snijmaïs. Het kan dus verstandig zijn om de slechte en nattere gedeelten van een perceel als CCM te oogsten. Let daarbij wel op de schimmeldruk bij vochtig weer. Het laatste wat je wilt, is mycotoxine in je voer.”

Boven langjarig gemiddelde

Ondanks het vreemde en lastige groeiseizoen ziet Woertman dat de gemiddelde opbrengst en kwaliteit niet slecht zijn. „De opbrengst en de kwaliteit van vorig jaar waren beter. Maar dat was een heel goed jaar. De voederwaarde van de maïs die dit jaar geoogst wordt, ligt naar verwachting boven het langjarig gemiddelde. Melkveehouders hoeven dus niet snel in paniek te raken. Veel percelen die schade ondervonden, hebben zich goed hersteld. Toch zorgt dit jaar wel voor een waarschuwing. Zomerstormen zoals in juli zullen wellicht vaker voorkomen en dan kan het verstandig zijn een maïsras te nemen met een grotere stevigheid. Vooral voor de melkveehouders in het Westen, waar de wind harder waait.”

Als laatste advies wil Woertman nog meegeven: „Sommige melkveehouders vergeten nog wel eens de basiszaken bij het inkuilen. Ik kom nog regelmatig vogelschade tegen. Zorg dat vogels wegblijven en dat het plastic snel afgedekt wordt met een zeil. Vogels zijn gek op maïs. Vogelschade kan de kwaliteit van de kuil ernstig beïnvloeden. Dat geldt ook voor schade door knaagdieren.” Door de late oogst moeten melkveehouders ook even alert zijn op de bemonstering. De tijd is volgens Woertman extra kort, want voor de BEX en de Kringloopwijzer moeten de analyses van de monsters voor 1 januari 2016 binnen zijn. De kuil moet bovendien eerst drie weken 'rusten' voordat er bemonsterd kan worden. ■

Topmaïs is een initiatief van Melkvee.nl samen met Terra Agribusiness, Visscher Holland, Triferto en BASF. Topmaïs is een wedstrijd om de beste maïskuil en een platform om kennis te delen die leidt tot betere maïskuilen. Kijk voor de laatste ontwikkelingen op www.topmaïs.nl